

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TEM

Teollisen yhteistyön toimikunta 1.11.2018

Teollisen yhteistyön hyvitysarvon määräämisessä sovellettavat kertoimet ja niitä koskevat teollisen yhteistyön toimikunnan linjaukset

1. Taustaksi

Puolustusministeriö on päättänyt liittää kahteen strategiseen puolustushankintaan (Laivue2020 ja HX-hävittäjähanke) 30 prosentin teollisen yhteistyön velvoitteen. Uusiin teollisen yhteistyön velvoitteisiin sovelletaan ensimmäistä kertaa Suomen puolustustarvikehankintoja koskevia teollisen yhteistyön sääntöjä 1.1.2012 (tarkennukset 25.4.2013, 11.5.2017 ja 25.6.2018), jotka työ- ja elinkeinoministeriö on vahvistanut.

Teollista yhteistyötä koskevia suunnitelmia käsitellessään ja arvioidessaan puolustusministeriö ei ota kertoimia vielä huomioon. Päätöksen kertoimien soveltavuudesta tekee vasta teollisen yhteistyön toimikunta, jolle tarjoaja/toimittaja voi vaateen toimittamisen yhteydessä halutessaan esittää hankkeelle kerrointa 1,5-3 väliltä. Kerrointa koskevan esityksen tulee kuitenkin aina perustua sääntöjen kohtiin 5.4. ja 3.1.2. (b) eli vaateen esittäjän tulee myös perustella kerroinvaatimuksensa ja miksi ko. toimelle olisi perusteltua myöntää jokin kerroin hyvitysarvoa määriteltäessä.

2. Kertoimien käytännön soveltamisesta

Koska kysymyksessä on ensimmäiset uudet teollisen yhteistyön velvoitteet EU:n puolustus- ja turvallisuushankintadirektiivin (2009/81/ETY) voimaan tulon jälkeen, aikaisempaa soveltamiskäytäntöä ei ole vielä myöskään uusien teollisen yhteistyön sääntöjen (2012) pohjalta muodostunut.

Kertoimista päättää viime kädessä toimikunta aina tapauskohtaisesti harkintansa mukaisesti. Mikäli toimikunta katsoo aiheelliseksi, se voi soveltaa kerrointa sääntöjen kohdassa 3.1.2 (b) tarkoitetun toimen arvon määrittelyssä (kohta 5.4). Tämä sääntöjen kohta koskee epäsuoraa teollista yhteistyötä, jolla voidaan edistää valtion turvallisuuden kannalta kriittisillä osaamis- ja teknologia-alueilla toimivien pienten ja keskisuurten puolustus- ja turvallisuusteollisuusyritysten teknologista kehittymistä ja kansainvälistymistä. Uusissa säännöissä ei ole siten eriteltyinä enää kahdenlaisia kertoimia eli pk- ja def-kertoimia.

3. Kertoimien käytön kriteerit toimikunnassa

Seuraavassa on kriteerit, jotka toimikunta ottaa erityisesti huomioon harkitessaan kertoimien (1,5-3) käyttöä säännöissä määritellyissä tilanteissa. Toimikunta pitää tärkeänä kertoimien johdonmukaista soveltamista.

1. Tarjoajan/toimittajan tulee erikseen esittää kertoimia ja perustella kertoimien käyttö ko. sääntöjen kohdan nojalla ja kyseessä tulee olla epäsuora teollinen yhteistyö.
2. Suomalaisen partnerin eli teollisen yhteistyön kohteena olevan suomalaisen yrityksen koon määrittelyssä noudatetaan voimassa olevaa EU:n pk-yritysmääritelmää. Lähtökohdiana on, että mitä pienempi yritys, sitä suuremmat mahdollisuudet saada toimelle korkeampi kerroin.
3. Teollisen yhteistyön kohteena olevan toimen laajuus ja sisältö arvioidaan. Mitä pienempi toimi, sitä suuremmat mahdollisuudet saada toimelle korkeampi kerroin.
4. Pääesikunnan määrittelemien epäsuoran teollisen yhteistyön painopistealueiden soveltuvuus toimeen arvioidaan.
5. Suomalaisen yrityksen tulee toimia maanpuolustuksen ja valtion turvallisuuden kannalta kriittisillä osaamis- ja teknologia-alueilla.
6. Toimen tulee tarjota suomalaiselle partnerille mahdollisuuksia kansainvälistymiseen ja teknologian edelleen kehittämiseen.